

حسن آباد فشافویه قطعه ای از شهرستان ری که به تاریخ پیوند خورده است

حسن آباد فشافویه قطعه ای از شهرستان ری که به تاریخ پیوند خورده است، بقعه شیخ کلینی از معروف ترین دانشمندان فقیه، آب انبار آزاد از جمله مکانهای قدیمی و تاریخی دوره قاجاریه، یخچال طبیعی کلین، روستای باستانی کوشک فشافویه و کاروانسرای کنارگرد از اماکن تاریخی و مذهبی حسن آباد فشافویه ری است.

شیخ ابوجعفر محمد بن یعقوب بن اسحاق رازی مشهور به گلینی، شیخ کلینی، ثقة الاسلام کلینی صاحب کتاب الکافی یکی از کتب اربعه و معروف ترین فقیه و محدث شیعه است.

کلینی در حدود سال ۲۵۵ قمری در روستای کلین از روستاهای قدیمی استان تهران در ۳۸ کیلومتری جنوب شهر ری و در زمان امام حسن عسکری علیه السلام دیده به جهان گشود.

شیخ کلینی از همان دوران طفولیت تحت تربیت پدر خویش گرفت و اخلاق، رفتار و آداب اسلامی را نزد پدرش فراگرفت. پدرش به علت ارادتی که به رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله وسلم داشت، وی را محمد نامید و از آن پس محمد بن یعقوب کلینی در خانه ای که معنویت در آن موج میزد، تحت تربیت قرار گرفت. کلینی پس از کسب ادب از محضر پدر، نزد دایی خویش «علان کلینی رازی» که از محدثین بزرگ و از شیفتگان مکتب اهل بیتعلیه السلام به شمار می رفت به ادامه تعلیم و تعلم پرداخت و با منابع علم حدیث و رجال آشنا گردید و بعد از آن برای ادامه تحصیل به شهر ری رفت.

محمد بن یعقوب کلینی در ری که مرکز برخورد آرا و اندیشه های فرق اسماعیلی، حنفیه، شافعی و امامیه بود، در کنار تحصیل علم و آشنایی با اندیشه های دیگر مذهب ها، تصمیم گرفت که به نوشتن احادیث بپردازد او در محضر ابوالحسن محمد بن اسدی کوفی حدیث آموخت. او بعد از آن برای تکمیل علم حدیث رهسپار قم شد و با محدثانی که از امام عسکری علیه السلام یا امام هادی علیه السلام بدون واسطه حدیث شنیده بودند ملاقات کرد و از محضر استادان بزرگی بهره برد.

کلینی در سال ۳۲۷ق (دو سال قبل از وفاتش) عازم بغداد شد. بغداد در آن هنگام یکی از مراکز بزرگ علمی بود. این اندیشمند بزرگ جهان شیعه با تدوین روایات اهل بیت علیه السلام، توانست گامی مهم در راه اعتلای آموزه های اسلام بردارد و مسیری روشن برای جویندگان راه حق بگشاید.

:

آب انبار آزاد از جمله مکانهای قدیمی و تاریخی دوره قاجاریه در منطقه حسن آباد فشافویه از توابع شهرستان ری واقع شده که از آن برای ذخیره آب اهالی منطقه در روزهای گرم سال استفاده می شده است.

در زمان های گذشته مساله آب و ذخیره کردن آن برای مصرف در روزهای نیاز در مناطق گرمسیری و کویری مورد توجه بوده و روستای آزاد نیز به دلیل اینکه از گذشته با مشکل کمی بارش مواجه بود، وجود یک آب انبار برای رفع نیازهای اهالی در روزهای کم آبی، همواره مورد توجه قرار داشت.

آب انبار آزاد دارای دو بادگیر در دو طرف یک گنبد بزرگ است و در بالای گنبد نورگیری فانوسی شکل مشبک که خود نسبت به بنا زیبایی خاصی دارد، تعبیه شده است.

گنبد آب انبار شکل کله قندی داشته و بلندی آن که از خشت ساخته شده ۱۰ متر ارتفاع دارد.

ورود به آب انبار از ضلع جنوبی آن صورت می گیرد که سر در آجر کاری زیبایی با طاق خوابیده دارد و دهانه آب انبار توسط پله های آجری تا عمق ۱۲ متر به پاشیر می رسد و روی پلکان های ورودی به پاشیر با آجر به صورت پلکانی تزیین شده است. مهمترین بخش این بنای دوره قجری ، گنبد و بادگیرهای آن است و محور قرار گرفتن بادگیرها شمالی و جنوبی می باشد. بادگیر ها با مقطع مربع شکل بالا آمده و هم ارتفاع با گنبد نورگیر می باشند که از چهارجهت هوای خنک را به انبار منتقل می کرد.

روزنه های بادگیر به گونه طراحی و ساخته شده اند که دهانه باز آن ها مانند قیفی در انتها تنگ می شود و با توجه به قوس بالای روزنه، هوا از طریق فضای خالی بدنه بطور مستقیم به داخل انبار انتقال می یابد.

این گنبد یک بار در سال ۱۳۸۱ توسط میراث فرهنگی سنگ فرش و مرمت شد و در سال ۱۳۹۰ نیز به طور کامل از سوی میراث فرهنگی مرمت و فضای پیرامون آن نیز آزاد سازی شد.

روستای آزاد در ۱۰ کیلومتری جنوب خاوری حسن آباد واقع شده و در این روستا در حدود ۲۶ خانوار با ۱۵۰ نفر ساکن هستند.

یخچال طبیعی «کلین» در شرق بخش حسن آباد فشافویه از توابع شهرستان ری و به فاصله حدود ۴۰۰ متری غرب بقعه شیخ کلینی قرار دارد که قدمت آن به چهارصد سال پیش و دوران صفوی باز می گردد و مردم آن روزگار از یخ این یخچال که در زمستان تهیه می شد، در تابستان استفاده می کردند.

اثری باستانی با معماری ویژه و منحصر به فرد در جغرافیای پایتخت با قدمت بیش از ۴۰۰ سال که به شدت با بی مهری

مسئولان محلی و مدیران میراث فرهنگی مواجه شده است.

بیاپیم نوروز امسال بیشتر از قبل با ابنیه تاریخی فشافویه آشتی کنیم و هریک از ما با اشتراک گذاشتن تصاویر گرفته شده از این مکان ها و معرفی آنها در شبکه های اجتماعی ، سهم شگرفی در شناسایی این ابنیه قدیمی به هموطنان عزیزمان داشته باشیم . دیدن این اثر تاریخی ناب و ارگ گونه ی زادگاهمان و تجربه قدم زدن در کوچه پس کوچه های تاریخ قدیم این دیار را به همراهان فرهنگ دوست خود پیشنهاد می دهد .

فاصله این ابنیه باستانی از مرکز شهر حسن آباد ۱۰ کیلومتر و بعد از گذشتن از روستای خانلق و مشاهده تابلوهای راهنمایی برای عموم قابل دسترسی میباشد.

کاروانسرای کنارگرد در بخش فشافویه حسن آباد شهر ری کنار جاده واقع است.

کاروانسرا دارای ساختاری متشکل از گل، گچ و آجر به صورت دو ایوانه ساخته شده و از نظر قدمت به عهد صفویان می رسد. کاروانسراها عموماً از چند قسمت تشکیل می شدند؛ در وسط میدان فضای بزرگی که برای باراندازی و خالی کردن بارهای بسته بندی شده اخ تصاص داشت و در کنار این باراندازها چندین شبستان حجره و طاق نما وجود داشت، که مرکز اتراق صاحبان کالاها، باربران و ساربانان بوده است.

شهرستان ری با بیش از یک میلیون نفر جمعیت یکی از شهرستان های استان تهران است. مرکز این شهرستان شهر ری است که واقع در منطقه ۲۰ از شهرداری تهران است. وسعت این شهرستان ۲ هزار و ۳۲۴ کیلومترمربع است. این شهرستان به پنج بخش بخش مرکزی، بخش فشافویه، بخش قلعه نو، بخش خاوران و بخش کهریزک تقسیم می شود. این شهرستان دارای شش شهر شهر ری، حسن آباد، کهریزک، باقرشهر، قلعه نو و قیام دشت است. فرودگاه بین المللی امام خمینی در این شهرستان قرار دارد.

این شهرستان از شرق با شهرستان های قرچک، پاکدشت و ورامین و از شمال به شهرستان تهران و از غرب به شهرستان های اسلامشهر، دهستان، ه ، ناط کب ه از جنوب با استان قم همسایه است

